

(Een) goede raad is duur

(Een) goede raad is duur

Wilma Antes

Uitgeverij Jurantes

Schrijver: Wilma Antes

Coverontwerp: WCA

ISBN: 9789402124972

©2020 Wilma Antes

‘Politiek moet je niet uitbesteden aan politici’

Daan Roovers, Denker des Vaderlands

Hoofdpersonen.

College van burgemeester en wethouders:

Ben Atlas, burgemeester, 63 jaar, woont in Beekveld; hobby's: tennis en fietsen. *Portefeuilles*: Openbare Orde en Veiligheid, Personeelszaken en ICT.

Jan Bekelaer, wethouder voor PVR, 55 jaar, woont in Emmadorp; hobby's: fietsen. *Portefeuilles*: Financiën, Omgevingsvisie, Bestuurlijke Aangelegenheden en Dienstverlening.

Hans Peeters, wethouder voor de VVD, 59 jaar woont in Beekveld; hobby's: lezen en reizen. *Portefeuilles*: Cultuur, Openbare Werken, Welzijn en Onderwijs.

Claudia Habets, wethouder voor het CDA, 49 jaar, woont in Linnehem; hobby's: paardrijden en zwemmen. *Portefeuilles*: Sport, Participatiewet en het Sociaal Domein.

De fractievoorzitters in de Gemeenteraad:

Sjeng Gorissen, fractievoorzitter PVR, 48 jaar, woont in Beekveld; hobby: fietsen, biljarten.

René Geurts, fractievoorzitter voor de VVD, 56 jaar, woont in Linnehem; hobby: lezen.

Anna Franssen, fractievoorzitter voor het CDA, 51 jaar, woont in Emmadorp; hobby's: sport kijken en lezen.

Arjan Gillissen, fractievoorzitter voor GroenLinks, 60 jaar, woont in Nabroek; hobby: wandelen.

Ria Damen, fractievoorzitter voor D'66, 66 jaar, woont in Blauwe Hendrik; hobby: zwemmen.

Voorwoord

De vooroordelen over ambtenaren, gemeenten en politici zijn legio, maar is dit terecht? Mijn vader was ambtenaar en als kind heb ik de meeste grappen over ambtenaren wel voorbij horen komen. Dat ik zelf bij ‘de gemeente’ terecht ben gekomen, is toeval. Ik kan uit ervaring zeggen: “Het is hard werken maar met plezier!”.

Ik heb gemerkt dat iedereen wel een mening heeft over zijn of haar gemeente, maar vaak niet weet hoe een gemeente eigenlijk werkt. Daarom heb ik deze roman geschreven die een inkijkje geeft in wat er allemaal gebeurt, of kan gebeuren, in een willekeurige gemeente, maar vooral met aandacht voor de personen die er werken.

Inleiding

Op 16 april 2017 is het weer de dag van de Amstel Gold Race, een jaarlijkse wielervedstrijd die in het mooie Limburgse heuvelslandschap wordt verreden en die hoort bij de UCI World Tour. Aan de finish staan de burgemeester Ben Atlas en de wethouder Jan Bekelaer te glimmen van trots. Het is een hele eer om hier te staan!, vinden ze.

Nederlandse wielervedstrijders vinden dit een van de belangrijkste koersen, vooral omdat zo'n grote happening in Nederland wordt verreden. Naast de Amstel Gold Race horen namelijk ook onder andere de koersen Milaan-San Remo en Luik-Bastenaken-Luik tot de reeks van de UCI World Tour, deze laatste twee hebben internationaal meer aanzien.

Voor deze editie van de Amstel Gold Race is door de directie besloten een nieuwe finaleplaats te introduceren. De eindstrijd van de wedstrijd gaat nu niet meer door Valkenburg om te eindigen op de Cauberg, zoals de voorgaande edities, maar het parkoers werd omgelegd zodat na de Cauberg een nieuwe route uitgezet werd, om uiteindelijk in Beekveld te finishen. Hierdoor ligt de laatste berg, de Bemelerberg, verder weg van de finish. De organisatie hoopt dat hierdoor de koers aantrekkelijker wordt voor renners en publiek.

Na een stevige lobby van wethouder Bekelaer heeft de directie van de Stichting Amstel Gold Race besloten om voor de gemeente Roodebeek te kiezen als finishplaats. De organisatie heeft begin 2015 contact gezocht met het gemeentebestuur van Roodebeek om alle opties te bespreken. Fungeren als finishplaats voor de Amstel Gold Race kent nogal wat aspecten, zoals bijvoorbeeld veiligheid, bereikbaarheid, infrastructuur, facilitaire zaken zoals catering en voldoende verblijfsvoorzieningen én niet in de laatste plaats de financiën om dit ook te realiseren. Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Roodebeek waar Beekveld als finishplaats onder valt heeft, na een stevige discussie, de beslissing genomen om in zee te gaan met de organisatie van de Amstel Gold Race. De gemeenteraad heeft na veel debatten uiteindelijk een fors budget beschikbaar gesteld om dit voor elkaar te krijgen, geld dat dus niet voor andere zaken gebruikt kan worden, zoals verbouwing van het zwembad, het stichten van een bibliotheek of het aanleggen van een kunstgrasveld voor de plaatselijke voetbalclub die onlangs gepromoveerd is naar de tweede klasse.

Democratie: het bestuur van, door en voor het volk

Nederland is een democratie. Politici, onze volksvertegenwoordigers, worden elke vier jaar democratisch door het volk gekozen. Via de tv, de krant of via sociale media ziet u ze vaak voorbij komen, wanneer ze het niet eens zijn met elkaar en elkaar proberen vliegen af te vangen. Het lijkt soms een ver van mijn bed-show, maar in het dagelijks leven hebben we juist vaak te maken met de gevolgen van de beslissingen van ‘de politiek’, oftewel de mensen die politiek bedrijven. Maar weten we eigenlijk wat er eigenlijk schuil gaat achter dat begrip politiek?

De Nederlandse politiek kent drie bestuurslagen, eigenlijk vier maar het Waterschap heeft een zelfstandige taak voor de waterhuishouding en heeft geen politieke invloed op de andere drie. We kennen de landelijke politiek, het Kabinet en de Tweede Kamer, de provinciale politiek, Gedeputeerde Staten en Provinciale Staten en de gemeentelijke politiek, het college van burgemeester en wethouders en de Gemeenteraad.

Een gemeente in Nederland

Een Nederlandse gemeente heeft meerdere bestuursorganen, zoals de burgemeester, het college van burgemeester en wethouders en de gemeenteraad die samen het gemeentebestuur vormen. Het gemeentebestuur gaat over zaken binnen het grondgebied van die gemeente, met uitzondering van de wegen van het Waterschap of de Provincie. Beslissingen van het gemeentebestuur van de gemeente hebben dus directe invloed op de eigen woon-en leefomgeving, zoals bijvoorbeeld een windmolen die in het dorp geplaatst gaat worden, het afgeven of weigeren van een bouwvergunning of een weg die aangelegd of verlegd wordt net langs uw huis.

De burgemeester heeft zelfstandige taken op het gebied van orde en veiligheid. Hierbij komen alle zaken die te maken hebben met ongelukken en rampen, maar ook criminaliteit en drugs, verwarde personen en gedwongen opnames. Daarnaast is hij hoeder van integriteit, dat wil zeggen alles dat te maken heeft of kan hebben met het doen van niet-toelaatbare zaken. U kent vast de voorbeelden uit de media van wethouders die privé toezeggingen doen over de zaken uit hun port

Het college van burgemeester en wethouders gaat heel simpel gezegd over alle uitvoeringszaken van de gemeente. Of het nu gaat om het verlenen van een bouwvergunning, of het wel of niet honoreren van een verzoek om een rolstoel te verstrekken, of sportveld aan te leggen. Het college zorgt voor het openbaar groen, rioleringen, onderwijshuisvesting en nog veel meer.

De gemeenteraad bepaalt alle beleid en geeft aan wanneer voor welk budget welk beleid uitgevoerd mag worden, of zoals het formeel heet de raad geeft de kaders aan en heeft het budgetrecht. Daarnaast controleert de gemeenteraad de werkzaamheden van het college.

Tot zover de formele invulling van een aantal organen binnen onze democratie. Maar hoe zit het nu in de praktijk in een gemeente? Wij kiezen de raadsleden bij de gemeenteraadsverkiezingen, maar wie kiest het college? Wie kiest de burgemeester, hoe gaat dat dan?

In deze roman neem ik u graag mee in het reilen en zeilen in de politiek van de gemeente. Hoe loopt dat nou eigenlijk binnen een gemeente, wie neemt welke beslissingen, wat is de invloed van ambtenaren, welke invloed heeft u zelf, welke processen lopen er en hoe komt besluitvorming nu eigenlijk tot stand? U zult ontdekken dat de meeste betrokkenen worstelen met keuzes die ze moeten maken, terwijl de buitenwereld het alleen heeft over wat niet kan of deugt in het uiteindelijke besluit en hoe de ‘winnaar’ zich profileert.

Het verhaal, de plaats en de personen die in dit verhaal voorkomen, bestaan niet maar zitten alleen in het hoofd van de

schrijver. Elke overeenkomst die u meent te ontdekken berust op puur toeval.

2

De gemeente Roodebeek

Roodebeek ligt in de Provincie Limburg en is een gemeente met 13.650 inwoners. De gemeente ligt in de Oostelijke Mijnstreek, op het breedste deel van Zuid Limburg. De gemeente bestaat uit zes kernen en drie gehuchten. De grootste kern is Beekveld met 6.200 inwoners. De andere kernen zijn Emmadorp met 1.800 inwoners, Maurits met 1.500 inwoners, Blauwe Hendrik met 1.350 inwoners, Zwarte buurt met 1.250 inwoners, Linnehem met 1.150 inwoners en de drie gehuchten, Bijrade met 175 mensen, Nabroek heeft 150 bewoners en in Kleine Kapel wonen 125 mensen.

De naam Roodebeek is ontstaan in het jaar 1700 omdat aan een beek met een rode grondkleur, door een grote hoeveelheid ijzer in de bodem, een paar huizen werd gebouwd. De rode kleur stond symbool voor een gezonde bodem en er kwamen dan ook regelmatig mensen ‘van buiten’ pootje baden in de beek. Rondom deze beek is in de loop der tijd een aantal dorpen ontstaan.

Bij de herindeling in 1975 van Blauwe Hendrik, de Zwarte buurt en Linnehem, Nabroek en Kleine Kapel is de gemeente Hendrik ontstaan en in 1997 na de herindeling van de gemeente Hendrik met Beekveld, Maurits, Emmadorp en Bijrade is gekozen voor de naam gemeente Roodebeek. De kernen van gemeente liggen mooi verscholen tussen de Limburgse heuvels.

De gemeente Roodebeek heeft een oppervlakte van 147,02 km², waarvan 30% bebouwd is, maar die voor het grootste gedeelte bestaat uit groen, bos en hei.

Het gemeentehuis

Het gemeentebestuur zetelt in het gemeentehuis in de grootste kern Beekveld. Het pand is gebouwd in de jaren zestig en is daarna nog een paar keer ver- en aangebouwd om de ambtenaren na de herindelingen grotendeels te herbergen. Vooral na de samenvoeging van Hendrik met Beekveld, Maurits, Emmadorp en Bijrade bleek er een flink ruimte tekort te ontstaan. Het pand is verbouwd en uitgebreid en na de verbouwing werken in dit gebouw honderd ambtenaren, de twintig ambtenaren van buitendienst zijn gehuisvest in een nevenlocatie in Maurits. De werkruimtes in het gebouw zijn niet erg modern, maar ogen toch eigentijds. De wanden zijn wit en door het licht doen ze ietwat klinisch aan. Er ligt blauwe vloerbedekking die fris ruikt, maar het geheel voelt niet zo vertrouwd als in het oude gebouw. De voetstappen worden gedempt in het pluche, dat brengt wel een luxe rustige sfeer met zich mee. De atmosfeer is goed geregeld door een airconditioningsysteem, maar de ramen kunnen niet open, waar iedereen aan moet wennen. De koffiedames zijn vervangen door automaten. Deze collega's worden gemist net als de smaak van echte koffie. Sommigen omschrijven de kwaliteit van de koffie als een kopje Drecht na de afwas. Dus al gauw verschenen er hier en daar Senseo-apparaten. Hoewel het gebouw gemoderniseerd en uitgebreid is, is het voordeel van een wat ouder gebouw dat er in de loop van de tijd wel een soort 'huiselijkheid' is ontstaan met een eigen 'look' en geur. Sommige ambtenaren denken nog met weemoed terug

aan het 'oude' gebouw voor de verbouwing ondanks de moderne stijl en handige snufjes in het nieuwe gebouw. Echte klachten over de werkplekken zijn er zelden.

De nevenlocatie voor de buitendienst is nieuw, strak en functioneel. Er is een extra grote ruimte met douches, de kantine is ruim en er staat een machine waarmee oplossoep bereid kan worden. Iedereen is er blij mee. Het is ruimer dan hun vorige onderkomen en functioneler.

3

De kernen

Beekveld

Beekveld is de grootste kern in de gemeente en omdat deze in het jaar 1300 stadsrechten heeft gekregen mag Beekveld zich ‘stad’ noemen. Midden in het stadje staat het gemeentehuis naast de grote Katholieke kerk. Deze kerk is gebouwd in 1850 en ondanks de gebrandschilderde ramen doet deze kerk toch ‘modern’ aan. De grootste attractie hier is het buitenzwembad, dat aan de rand van het stadje ligt. Dit bad, in de volksmond ‘de Koel’ genoemd, wordt gebruikt door de scholen, zwemvereniging ‘De Dolfijn’ en natuurlijk door alle andere zwemliefhebbers. Iets buiten het centrum staat het gemeenschapshuis ‘Os Thoes’, naast een kleine Hervormde kerk. Het huis wordt druk bezocht door leden van de biljartclub ‘Van acquit’, de schaatsclub, de koersbalclub ‘Op koers’ en op diverse avonden zijn er ook kienavonden. Naast het gemeenschapshuis staat een kleinschalig verzorgingshuis Annahof. Hier wonen ongeveer veertig ouderen. Ook zijn er twee cafés, ‘Sint Joris’ en ‘bij Mina’, een frituur, bakkerij ‘Doornbos’, slagerij ‘Melick’ en een supermarkt die eigendom is van Sjeng Gorissen. Naast de bakker is er een cadeauwinkel ‘Toos’ die allerlei leuke snuisterijen verkoopt, maar ook bollen wol, papier en boeken. PostNL heeft er ook een loket. Hoewel de Beekvelder voor boeken terecht kan bij ‘Toos’ is hun grote wens bij een echte bibliotheek terecht te kunnen. Ook voor dames, heren en kinderkleren en toebehoren zoals ondergoed en accessoires kun je in Beekveld

terecht. Modewinkel Schanck heeft er onlangs een nieuwe winkel geopend, net buiten het centrum. Naast Schanck is een filiaal van de Bata waar schoenen worden verkocht, zodat de Beekvelder zich in eigen stad in het nieuw kan steken. Beekveld heeft twee basisscholen, een openbare school de 'Klimop' en een katholieke school 'Sint Franciscus'. Voor het voortgezet onderwijs is de jeugd van Roodebeek aangewezen op het nabij gelegen Valkenburg.

Eenmaal per week is hier een bescheiden markt met vijf kramen, een viskraam, een sokken-en ondergoedkraam, een broodkraam van een landelijke keten die elke dag ergens anders zijn klanten zoekt, een bloemenkraam en een grote groentekraam. Naast deze kramen staat er dan ook een Vietnamese loempiakraam van Kim. Deze markt is voor de meeste inwoners van Roodebeek het hoogtepunt van de week, een plaats waar mensen elkaar ontmoeten. De cafés op het plein zorgen voor een versnapering erbij. Op vrijdag zijn in de cafés gezellige dansavonden of optredens van een plaatselijke zanger of orkest.

De kern is compact gebouwd met voornamelijk vakwerkhuisen in wit met bruine 'strepen' en een enkele boerenhoeve. Deze hoeves zijn in goede traditie vierkant gebouwd rond een binnenplaats. Aan de ene kant van het vierkant is het woongedeelte aan de andere kanten de hooiopslag, de schuur voor de machines en de koeienstal. Aan de buitenkant van deze kern zijn in de loop der tijd ook modernere huizen gebouwd, variërend van huizen uit de jaren zeventig tot moderne bungalows. Aan de rand van Beekveld liggen de sportvelden, een tennisbaan en het openluchtzwembad bijna tegen de bebouwing aan.